

tasjonen på 28 fjelltopper, og den manglet ikke på noen av dem. Over 2000 meter hadde jeg notater fra 57 lokaliteter og på 52 av disse fant jeg Reinblom. Høyderkorden satte den på Galdhøpiggen, i den steile veggen ned mot Svellnåsbreen så jeg den i kikkert på noen hyller i 2370 m høyde.

Hvor du enn ferdes på høye fjell i Norge, vil du kunne hilse på Reinblomen.

Fra mine ferder i norske fjell har jeg notert Reinblomen fra følgende høytliggende finnesteder:

Jotunheimen: Glittertind 2100, Tverrbotnhorn 2130, Tjernhulstind 2130, Svartdalspiggen 2143, Kirken 2150, Knuthulstind 2160, Besshø 2170, Høgdebrottet 2200, Store Skagastølstind 2340, Galdhøpiggen 2370.

Rondane: Storronden 1860.

Nordland: Leigastind 1335, Nævertind 1424, Rivtind 1440, Rundtind 1460, Storsteinfjell 1510, Trehakfjell 1517, Ippocokka 1680.

Troms: Isdalstind 1430, Sarrevarre 1450, Rostadfjell 1470, Kistefjell 1550, Maddanipa 1636.

Av andre funn kan nevnes:

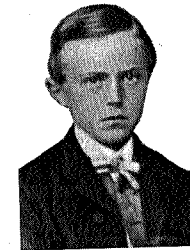
Hårteigen 1691 (Havås), Trollheimen 1442 (Ove Dahl), Lillesylen 1691 (Nordhagen).

Utenom Norge fins den i disse strøkene: Øst-Grønland, Jan Mayen, Island, Færøyene, Svalbard, Sverige, Nord-Finnland, Kola-halvøya, Sierra Nevada, Pyreneene, Alpene, Karpatene, Siebenbürgen. Sin europeiske høyderkord setter den på Finsteraarhorn i Alpene med 4370 meter.

Folk flest har lett for å forveksle Reinblomen med Reinrosen. *Dryas octopetala*. Kronen hos *Dryas* har riktig nok visse likhetspunkter, men bladene er ikke til å ta feil av. *Dryas* har små, eliptiske, rundrandete blad, glinsende grønne på oversiden og kvite på undersiden. Det er en stilisert Reinrose som er T. T.s merke.

Et nærmere studium av Reinblomens liv og levnet legger for dagen en rekke verdifulle egenskaper: Den er nøysom og hardfør, planlegger omhyggelig på langt sikt og utnytter til siste trevl de muligheter som er for hånden. Trass i kummerlige og vanskelige livsvilkår ser vi et strålende resultat. Noen hver av oss har sikkert noe å lære!

EN FOTTUR TIL SELBU OG SYLTRAKTENE M. V. I 1870 FRA BERNHARD BRÆNNES DAGBOK

Bernhard Brønne

Ingvald Undset

Portrettene er tatt ved det tidspunkt turen foregikk

Senere fabrikk-eier, statsråd Bernhard Brønne førte dagbok de siste årene av sin skoletid. Blant de mange store og små hendinger han noterte der, har en beskrivelse av en fottur som han sammen med en venn foretok til Selbu og Syltraktene i 1870 særlig interesse for nærværende bok. Det var ikke alminnelig ennå at så unge årsklasser bega seg ut på slike turer. Som vi skal se ble det ikke noen liten tur heller. Brønne var dengang seksten år gammel, han var født i 1854, og hadde nettopp gått ut av niende klasse ved Trondhjems Borgerlige Realskole for å begynne i gymnasiet på Katedralskolen. I 1875 tok han avgangseksamen på kjemilinjens ved Trondhjems Tekniske Lærestanstalt. Han studerte etterpå et par år i Tyskland før han begynte å praktisere i industrien og bedriftslivet, som han ble en fremtredende representant for.

Brønnes kamerat på turen i 1870 var hans beste venn fra barn- og ungdomstiden, Ingvald Undset, den senere så fremragende vitenskapsmann og oldforsker. Undset var et år eldre enn Brønne, født i 1853, og elev av gymnasiet. Han ble student det

følgende år, 1871, med karakteren Laud præceteris, en karakter som han også fikk til anneneksamen. Etter flere års studier hjemme og utenlands ble han dr. philos ved Oslo universitet, men døden avbrøt hans lysende vitenskapelige karriere allerede i firtiårsalderen. Han var da forlengst en internasjonalt kjent og høyt ansett arkeolog.

Dagboksopptegnelsene fra fotturen til de to vennene gjengis nedenfor in extenso og taler jo for seg selv. Turen begynner, som det vil sees, fra Øvre Baklandet, hvor deltakerne møtes hos venner av foreldrene, familien Holthe. Undsets barndomshjem var på gamle Elgeseter gård ved Klæbuveien («Vollan»), hvor faren var forstander for arbeidsanstalten. I boken «Elleve år» har Sigrid Undset fortalt minner fra farens barndomshjem. Brønne vokste opp i Søndre gate hvor firmæiendommen er fremdeles. Klokken 3 etterm. fredag 15. juli starter så de to venner på veien fra Øvre Baklandet og når den første dag til Øvre Jervan ved Jonsvatnet. Den gamle veien over Strinda gikk dengang fra Baklandet gjennom «Duedalen» og videre over Blusuvollen og Granåslia til Jonsvatnet.

I Selbu bor de to fotturistene hos ordfører Ingebrigt Norbye på Kvello, hvor familien tilhørte foreldrenes felles venner. De besøker også prestefamilien, Hansteen, hvor sønnen, Nils Lyng Hansteen (død 1912), den senere kjente landskaps- og marinemaler, var skolekamerat av Brønne.

På ferden senere besøkte de bl. a. hytteskriver Ole Iversen og familie ved Gilså hytte i Meråker; driften ved Gilså dreves av Selbu Kobberverk. Iversens var like ens felles venner av Brønne og Undset's foreldre.

I Åsen omtaler Brønne at han besøker en onkel og slektninger. Farfaren, Søren Jonsen Brønne, fra Skogn, eide en tid Lille Huseby i Åsen, og der var Bernhard Brønnes far, farvermester Johan Sørensen Brønne, født. Et par brødre av faren var ennå bosatt i Åsen.

Farvermester Eide på Levanger og Berg på Steinkjer, som Brønne og vennen Undset besøker etterpå, var kolleger og venner av Brønnes foreldre. Laache på Steinkjer var sogneprest på stedet, senere biskop i Trondhjem.

Etter statsråd Brønnes død i 1927, eies dagboken av familien, som liberalt har stilt boken til disposisjon for Turistforeningens årbok.

Juli 1870.

Thorsdag 14de. Ingvald Undseth og jeg har faaet Lov paa at foretage en Fodtur i Ferierne. Derfor har jeg i dag holdt paa at stille mig til den, da vi skulle afsted i morgen, hvis Alt gaar som tænkes.

Fredag 15de. — om Formiddagen kjøbt mig en Stok og andre Smaanødvendigheder. Efterat have taget Afsked med Alle hjemme, tiltraadte jeg Kl. 1 $\frac{3}{4}$ Eftermiddag Reisen. Moder fulgte mig til Holthe paa Baklandet. Der var Undseth og Ingvald kommet en Stund før og efter nok et «Farvel» med Ønske om at komme uskadt hjem igjen, tiltraadte vi Reisen i Sommerferien 1870.

Kl. 3 Eftermiddag, Fredagen den 15de juli. Vi skulde først gaa til Selbo. Den Aften gik vi til Øvre-Jervan, hvortil vi kom Kl. 8 Eftermiddag. Fra Byen og til Jervan omtr. 2 Mil, hvilket altsaa var vor første Dagsmarsch. Vi laa her om Natten. Næste Morgen

Lørdag, 16de. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ gik vi fra Jervan, passerede Bakken Kl. 9 $\frac{3}{4}$ og kom til Modstadmarken Kl. 1 $\frac{1}{2}$. Grunden til at vi gik saa langsomt, var den, at vi i en Elv fiskede. Af Fangsten fik vi paa en Plads, «Gammel-Plads», tilberedt os Middagsmat. For at komme snarere paa Hovedveien end at gaa om Modstadmarkens Jernværk (Pladsen laa nemlig et godt Stykke fra Værket) lod vi os ro over Foldsjøen, et lidet Vand deroppe. Vi kom da til Viken Kl. 5, efter først at have taget et forfriskende Bad i en liden Bæk. Endelig kom vi til Fuglem Kl. 8 Eft.m. Herfra roede vi Kl. 9, (idet vi nemlig satte over Selbo-Sjøen), men paa Grund af stærk Mod-Vind, som blev til en rigtig Storm, naar vi kom længere udpaa, kom vi ikke til den anden Side før Klokken var 11 $\frac{1}{2}$. Jeg var bange at vi ikke skulde have kommet frem, for Bølgerne slog flere Gange ind i Baaden. Vi kom til Kvello, hvor Norby bor, Kl. henved 1. Her hos dem vare vi da lige til Onsdag Morgen.

Mandag Eftermiddag, den 18de, været paa Visit hos Præsten Hansteen og spist til Aftens der. Fru Hansteen inviterede os til at være hos dem Tirsdag, hvilket Tilbud vi med Glæde modtog.

Tirsdag 19de, kom Nils Kl. 6 og vækkede os. Efterat have spist Frokost gik vi til Præstegaarden. Her vare vi hele Dagen og morede os udmærket og paa mange Maader. Vi foretog ogsaa en Udflugt til Hoøen og Hansteens Smaapiger samt Nils og Flønæs vare med. Jeg fik høre at Præsten hadde lovet Nils og Marie Wang og Ovidia, Husjomfruen, at de skulde faa foretage en Udflugt til Tydalen. Da vi Dagen efter skulde gaa den Vei, syntes vi det skulde være morsomt at faa Følge og til vor store Glæde skulde de følgereise. Nils fulgte os hjem om Aftenen med Løfte om at komme og vække os næste Morgen.

Onsdag, den 20de, kom han ogsaa og vækkede os Kl. 6. Efterat have spist Frokost og taget Afsked med Norby's, gik vi til Præstegaarden. Vi skulde faa kjøre den første Mil, og Kl. 9 $\frac{1}{2}$ omtr. kjørte to Vogne ud af Præstegaarden. I den første, en Trille, sad foruden Skydsgutten: Marie Wang, Ovidia Johnsen, Ingvald Undseth og jeg hørende til Følget, og Smaapigerne, som skulde faa være med at kjøre. — I den anden, en Kariol, sad Flønæs — Huslæreren — og Nils samt Skydsgutten. Vi kjørte da til Rolseth og kom did Kl. 11 $\frac{1}{2}$ og gik derfra efterat have ønsket Smaapigerne vel hjem — og toge altsaa nu paa Marschen — og gik langs med Elven hele Tiden i en trang Dal, Begyndelsen af Thydalen, til vi kom til Hegseth i Floren Kl. 2.

Her hvilede vi til Kl. 4 og gik saa nok en Mil til vi kom til Sæteraen til Aspgren Kl. 6. Den Dag gik vi altsaa 2 Mil. Vi laa nu her om Natten. Veiret havde om Dagen været disigt og regnskuret, forresten var Veien og dens Omgivelser meget vakre — og vi mødte flere Tømmerflaader, som lysteligt seilede nedad Elven med 1—2 Indbyggere paa. — Faaet høre at Frankrig har erklæret Preussen Krig.

Torsdag, 21de, reiste vi fra Sæteraen Kl. 10 $\frac{1}{2}$. Aspgren med Søn vare med og skydsede Damerne til Aen (nå Aune) 1 Mil. Her spiste vi Middagsmad. Her traf vi ogsaa Huitfeldt, Rokstad og to af Borgermester Strøms Sønner, som ogsaa vare paa Fodtour.

Fossan

Erik Øren

Vi gik nu herfra Aen Kl. 3 Eftm., gjorde en Afstikker ned til Kistad Fossen, som var ret smuk og fortsatte paa Veien ligetil Fossen (nå Fossan), 1 Mil fra Aen. Underveis saa vi mange Fosser, som vare dannede af Nea og Thya. Om Aftenen spist en udmærket Aftensmad og drukkert en $\frac{1}{2}$ Kande Fløde som skulde forestille Melk. — Seet flere høie snebedækkede Fjelde, hvoriblandt Fongen, Ruten og Mershogna (d. e. Melshogna), alle majestætiske Fjelde. I Dag har Veiret været ganske godt, kun af og til har det regnet lidt.

Fredag 22de; Efterat have spist en Frokost, som ikke gav den forrige Aftensmad noget efter, begav vi os Kl. 9 atter paa Veien. Denne var fra Fossen af og til Stuesjøen meget daarlig. Men vi kom dog frem Kl. 1 til Sjøen, 2 Mil fra Fossen. Vi fik Roskyds hos en Husmand nede ved Sydenden af Søen, og han roede os til Stuedahl, som var vort Bestemmelsessted for den Dag. Om Aftenen havde vi det noksaa morsomt, legede og fortalte hverandre Historier og gik endelig tilkøis.

Lørdag 23de. Idag skulde vi skilles fra vort kjære Reisefølge. Thi de skulde reise nedover til Selbo igjen og vi skulde til en Nybygger henunder Syltoppene, 1 $\frac{1}{2}$ Mil fra Stuedahl. Efter en for mig lidt tung Afsked, toge da Ingvald og jeg afsted Kl. 10 $\frac{1}{2}$. Vi havde en liden Sti i Begyndelsen. Senere hen mistede vi den, men da vi fik se Nybyggerens Huse naar vi kom frem paa en Bakke,

Sommerkveld ved Nedalen

J. Geelmuyden

bleve vi dog forvissede om, at vi havde gaaet ret. Nybyggeren boede paa Nordsiden af Nea, og vi stode paa Sydsiden. Vi vidste, at han havde Baad og raabte derfor af alle Kræfter for at faa dem til at komme over og hente os, men forgjæves. Vi maatte da vade over. Vandet gik os til Skrævet og Strømmen var strid, men vi kom dog lykkelig over. Her laa vi da nu over om Natten. Syltoppene ere meget steile og bestaa af flere sylformede Tinder, og ere majestætiske Fjelde.

Søndag 24de, Kl. 7, toge vi fat paa en March, som var lang og som, hvis ikke en Almægtig havde hjulpet os, kunde have været slem nok. Men Veiret var klart, saa at vi tydeligen saa alle Fjelde i vid Omkreds, og derfor begave vi os trøstigen afsted med en Veiviser i Spidsen. Denne fulgte os til Remslien, et Sted hvor Finnerne have en Gamme og som ligger paa Essand Søens østre Side. Her haabede vi at træffe Finner, som kunde vise os Veien til Meraker, men vort Haab skuffedes bittert, thi her var ikke et Liv at see. Vi bleve da, som rimeligt kunde være, noget bedrøvede, men

da vi ikke kunde gaa tilbage igjen, maatte vi sætte iveri, alene stolende paa Kart og Kompas, næstefter Guds ledende Haand. Kl. var 1, da vi gik fra Remslien og endnu havde vi sikkert 4 Mile at gaa. Kl. 4 hvilede vi 1 Time og saa lagde vi iveri igjen, og fra nu af gik vi overordentlig hastigt, da det gjaldt om at komme frem til Folk. Kl. 7 syntes vi at der ligesom aabnede sig et Dalføre og didhen holdt vi da og haabede at være fremme Kl. 10. Vi vare nemlig bestemte til Iversens paa Gilsaa, som havde inviteret os til at besøge dem. Vi havde kanske ogsaa naaet frem til den formodede Tid, hvis vi havde gaaet den Vei, jeg foreslog. Men nu vilde Ingvald gaa en anden. Jeg gav efter og vi kom til Folk, men en halv Mil fra Gilsaa. Trætte som vi vare, gik vi dog videre og i en ret Vinkel med vor sidste Marschlinie og kom til Gilsaa Kl. 12 — og glade vare vi. Denne Dag var en alvorlig en — og vi gik 6 Mile i vilde Fjeldet, uden at have Spor af Sti at gaa efter og uden at have anden Mad i 17 Timer end en eneste Vaffelkage til Mands. Men da vi kom frem spiste vi ogsaa, saa vi bleve mætte.

Her paa Gilsaa vare vi nu ligetil Mandag 1ste August, altsaa i over 8 Dage.

Fredag 29de Juli, var Gudmund Iversen, Ingvald og jeg og besøgte Finnerne. Underveis vare vi ned i Lille-Fjelds Grube, som gaar næsten lodret ned. Hos Finnerne fik vi Kaffe, spiste Renmelk og — saa Renerne, hvilket var det morsomste. Her var omtr. 200 i Tallet. Renerne ere ret vakre Dyr af Størrelse som en Kalv. Da vi skulde gaa tilbage om Aftenen gik vi os vild, omendskjønt vi ikke havde længere at gaa end 1 Mil, og gik længe og tullede, indtil endelig Gudmund kom paa kjendte Tragter igjen og vi kom Hjem Kl. 11½ istedetfor at have kunnet komme hjem Kl. 12. — Men det var dog en fornøielig Dag, da jeg fik se meget som jeg ikke før havde seet, og jeg desuden gik mig vild, hvilket jeg ikke før havde gjort.

Søndag 31te var Iversen, hans Sønner, Ingvald og jeg ned i Kapellet paa Stuedalsvolden. Idag er her meget varmt, + 20° R. i Skyggen. Luften er klar og ren og da her er høit til Fjelds, er det meget let at aande. Lorck, Bergskriver, med Kone og Børn vare her paa Visit i Eftermiddag.

Gilså

Ludvig Sivertsen

Mandag, 1ste August, fik jeg et Par smukke Fingervanter af Madame Iversen og Strømpebaand af Johan Iversen. — I Eftermiddag Kl. 5 gik vi fra Gilsaa, hvor vi havde det meget hyggeligt, for at fortsætte vor Feriereise. Gudmund skulde til Bygden i Ærinde; han kjørte, og i ham og Petter Røyem, som havde været paa Besøg hos Iversen, havde vi Følge. — Vi kom til Fossen i Meraker Kl. 9. Her hvilede vi og fik en Kop Kaffe, da Manden er Broder til Iversen. Efter en $\frac{1}{2}$ times Hvile kjørte vi da videre, passerede den Bro som gaar lige over Nustadfossen, som er meget vakker og efterat have taget Farvel med Gudmund, som kjørte med os en $\frac{1}{2}$ Mil fra Fossen, kom vi til Langnæsset i Meraker, 2 Mil fra Gilsaa. Her laa vi om Natten.

Tirsdag, 2den, gik vi videre og gik den første Mil i en trang Dal, i hvilken Stjøra (Stördalselven) gaar. Hos Madame Røyem paa Stageberg, $1\frac{1}{2}$ Mil fra Langnæsset, spiste vi Middagsmad, da hun havde bedet os om at se indom naar vi gik forbi. Hun var nemlig paa Gilsaa i Besøg, naar vi vare der. Fra Stageberg og til Stördalshalsen er det 2 Mil. Denne Strekning gik vi om Eftermiddagen og gik igjennem et overordentlig vakkert Landskab. Ja, nedre Meraker og Øvre Stördalen, ere næsten de vakreste Bygder, jeg har seet.

Til Stördalshalsen kom vi Kl. 10. Underveis vare vi indom paa Berrig (d. e. Berg) og saa en gammel Hjelm.

Onsdag, 3die, været paa Visit hos Farver Olsen; spiste Middag hos ham. Vi gik fra Halsen Kl. 3 og det var vor Agt at gaa til Aasen ikveld, men da vi skulde indom paa Holan, og vi der sagde dem vort Bestemmelsessted, vilde Lars og Ane intet høre om, at vi skulde gaa videre. Vi bleve da der om Natten. I dag skrev jeg hjem til Byen fra Halsen.

Thorsdag, 4de, gik vi fra Holan Kl. 6 Fm. Vi syntes, det var meget stor Krog at gaa om Langsten til Aasen, og da Lars Holan sagde, at vi kunde gaa til Stangviken og derfra tage Roskyds til Hoppelelven, valgte vi denne Vei og fik samtidig dermed bese os paa Stenviksholms Slot. Til Hoplen kom vi til Middagstider. Vi overraskedes ved at høre, at Moder og Smaapigerne vare i Aasen. De vare i Hoplen, da vi kom, og da de kom hjem og fik se os, bleve de forundrede over, at de skulde træffe os her. Hos Onkel laa vi nu Nat til Fredag. Ingvald og jeg badede os, da her var meget varmt idag.

Fredag, 5te, badede vi os 2 Gange, da her var overordentlig varmt. Vi fik høre, at Olaf Berg var i Haave og at han havde inviteret os til at besøge sig, naar vi kom til Aasen. Kl. 6 Eftm. gik vi da fra Onkel, for at gaa til Haave. Her traf jeg Olaf og Hilda og her vare vi om Natten.

Lørdag, 6te, gik vi videre Kl. 9 Fm. Lensmanden vilde, at vi skulde være der, men det kunde vi ikke, da vi maatte være (på) Stenkjær Mandag. — Kl. 1 omtr. kom vi til Eide, hvor Johannes Eide bor. Paa Veien vare vi inde i Alstadhoug Kirke og besaa den. Vi vare ogsaa oppe i Taarnet. Paa Eide spiste vi til Middags. Senere udpaa Eftermiddagen gik vi til Levanger og bleve gjæstfrit modtagen af Farver Eide med Kone, hos hvem vi laa Nat til Søndag.

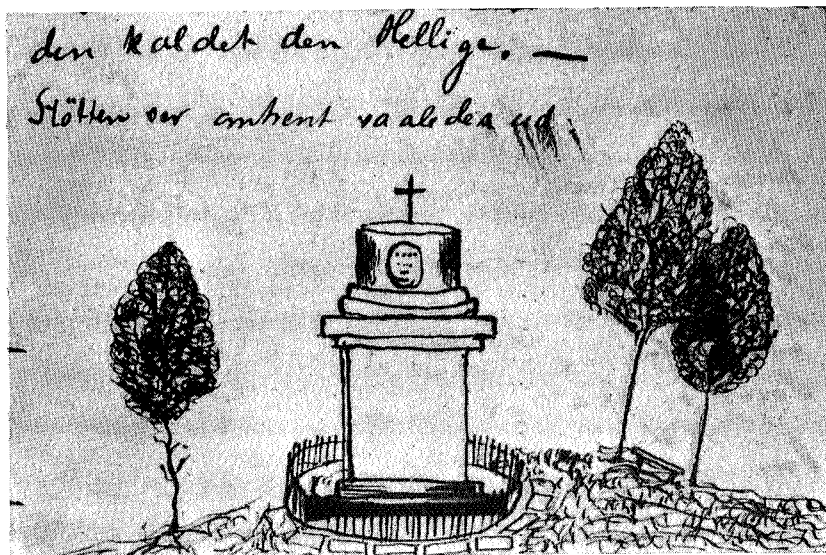
Søndag, 7de, var det overmaade varmt. Inde i Stuen i Skyggen var det $+ 24^{\circ}$ R. og ude i Solen var det sikkert $+ 40^{\circ}$ R. Vi badede os i $+ 10^{\circ}$ R. varmt Ferskvand. Senere vare vi inde i Kirken og besaa den. Kl. $7\frac{1}{2}$ Eft. gik vi fra Levanger og kom til Stiklestad Kl. 11. Underveis mødte vi Kjøbmand Buck fra Thronhjem. Efter at have drukket en Kop Melk hos Jac. (?) Stiklestad gik vi op til

Støtten og vare der til Kl. var 12 næsten. Da gik vi hen til vort Logis og lagde os. Næste Morgen

Mandag, 8de, gik vi op til Støtten og op i kirken paa Stiklestad. Paa Støtten, som er af rødt Granit, med Undtagelse af den Marmorplade, hvorpaa Inscriptionen staar, er vel omtr. Alen høi. Inscriptionen er saalydende:

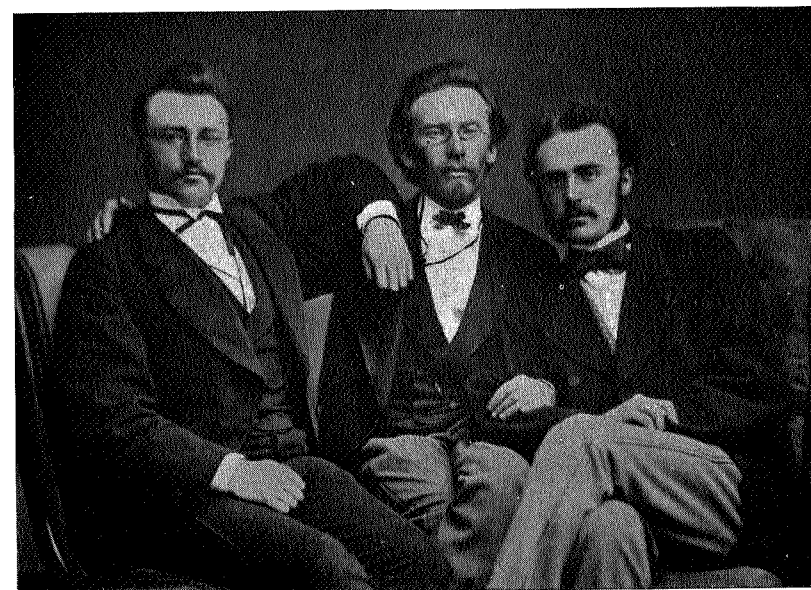
Kong Oluf Haraldssøn, som utbredte Christendommen over hele Norrig, hvor han regjerede i 15 Aar, faldt her i Slaget — mod en misfornøiet Almue den 29 Juli 1030, 35 Aar gammel. Siden kaldet den Hellige.

Støtten ser omtrent saaledes ud:

Hellig Olav's støtte på Stiklestad

Kl. 10 Fm. gik vi fra Stiklestad og Kl. 1½ vare vi paa Røske, 1½ Mil fra Stiklestad. Paa Røske spiste vi Middagsmad. Derfra gik vi Kl. 4 og fik Følge i en Stenkjærbyg, som ogsaa skulde til Stenkjær. Did kom vi da Kl. 7, og Ingvald og jeg toge ind hos Farver Berg. Han og Kone vare reiste til Aasen, men vi bleve dog

Ingvald Undset, Henrik Mathisen, Bernhard Brønne

af Jomfruen budne til at være der. Om Aftenen gik vi en liden Tour op til en Bakke, hvorfra man har god Udsigt over Byen.

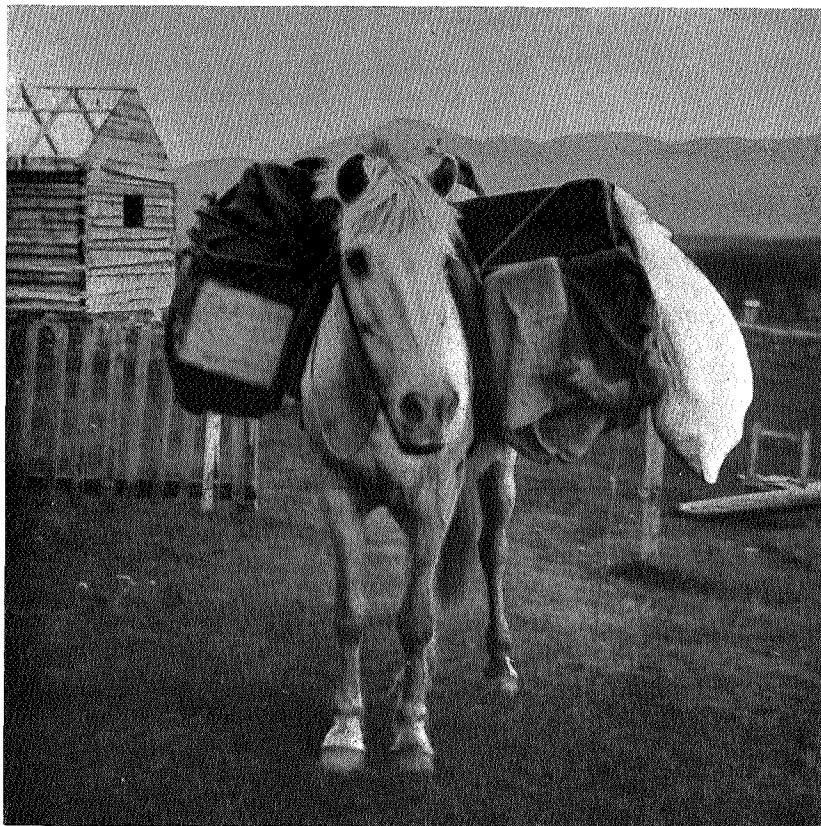
Tirsdag, 9de, vare vi paa By en Tour og saa os omkring der. Om Aftenen vare Jomfruen og vi to en Tour op til «Lykkens Prøve», Bergs Landsted. Vi badede idag, da det var meget varmt.

Onsdag, 10de, vare vi og besaa Stenkredsen paa Doktor Thornes Eiendom og Gravhaugene paa Egge. Naar vi kom til Byen, badede vi og saa gik vi til Laache paa Visit. Da vi havde været der en god ½ Time, kom jeg til at se ud af Vinduet, og fik se at «Indherred» kom dampende. Vi skulde reise til Byen med det, og derfor maatte vi tage Farvel med Laaches og saa hen til Berg og pakke ned og spise og saa ombord. Vi havde dog ikke behøvet at skynde os saa, thi det gik først om 1 Time, nemlig Kl. 2 Eft. og Kl. 9 vare vi i Thronhjem, efter 26 Dages Fravær. Det var godt at komme hjem, «det er godt borte, men Hjemmet er dog bedst». Moder og Smaapigerne vare endnu ikke hjemkomne. Fader har havt det travelt

i denne Tid. Butikken er nemlig flyttet og desuden skulde begge Stuer istandsættes.

Veien vi har gaaet, er altsaa:

Fra Thronhjem til Selbo, videre opigjennem Tydalen lige til dens øvre Ende, derfra over Fjeldet til Meraker, Annex til Størdalen. Saa ned over Meraker og Øvre Størdalen til Størdals-halsen; derfra om Aasen til Levanger, derfra videre til Stenkjær om Stiklestad, i alt 32 Mil, foruden Smaa Afstikkere vi have gjort — og saa endelig med Dampskib til Thronhjem.

Kløvhesten

Øyv. Lund

H E R R E I N E Å D A L E N

Av Leif Halse

To turist-ruter fører frå aust fram til Kårvatn i Todalen. Den eine går frå Trollhemshytta gjennom Naustådalen, og den andre frå Storli gjennom Gammelseterdalen. Mellom desse to dalføra — Naustådalen og Gammelseterdalen — ligg så Neådalen, stengd av fjell på alle kantar. I nord lyfter Kvennulfjellet seg mot den høge blåkvite Neådalsnota. I aust skjer Neådalspiggen seg til vers, og i sør tøyser Neådalsfjellet seg mot bygd og lågare lende. I vest står Gammelseterfjellet og Knubbann og stenger. Liene fell bratte ned mot dal og vatn. Det er to vatn i Neådalen. Kring indre vatnet er saftige beitemarker. Herfrå går elva i lågland og myrlende mot ytre vatnet. Gjennom ei djup og trong bergkløft med stupbratte sider bryt elva ut av vatnet og dalen og går i kvite fossar til bygds.

Avstengt og bortgøymt ligg Neådalen, og få fotvandrarar har funne vegen dit. Berre bygdefolket har hatt ærend dit — fiskarar, skyttarar og gjætarar.

I mange somrar låg det oksedrift i Neådalen. Frå alle kantar av Nordmøre kom oksane. Dei samlast på Kårvatn, og der vart dei slepte saman på Stangarvollen bortafor elva. Der rauk oksane ihop og stangast. Dei tunge dyra tørna saman to og to, og kampane varde gjerne økta i enden. Først når alle tvekampane var avgjorde kunne ein gå i gang med å jage drifta til Neådalen.

Ein dyreflokk — ei oksedrift eller ein buskap har sin enkle og uskrivne lover. Etter desse lover skal flokken ha ein leidar — ein herre — som dei andre lyt fylgje og lystre. Leidaren blir kåra i kamp mellom dei sterkaste dyra i flokken, og vinnaren i desse tvekampane blir herre for sommaren.